Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku ro bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: en.

Swipe to change

angličtina

Súd ktorej krajiny má zodpovednosť?

Rumunsko

1 Mám sa obrátiť na všeobecný súd alebo na špecializovaný súd (napríklad pracovný súd)?

V Rumunsku existujú okrem všeobecných súdov aj špecializované sekcie alebo senáty, ktoré sa zaoberajú riešením sporov v konkrétnych otázkach.
Na základe ustanovení zákona č. 304/2004 o štruktúre súdnictva má Najvyšší kasačný súd *(Înalta Curte de Casație și Justiție*) 4 sekcie – civilnú sekciu I, civilnú sekciu II, trestnú sekciu a sekciu pre správne a daňové spory – senát zložený z deviatich sudcov a spoločné sekcie, z ktorých má každá vlastnú príslušnosť. Odvolacie súdy, tribunály alebo prípadne okresné súdy majú špecializované sekcie alebo senáty pre občianskoprávne veci, trestné veci, veci týkajúce sa maloletých a rodinných záležitostí, veci týkajúce sa správnych a daňových sporov, veci súvisiace s pracovnoprávnymi spormi a sociálnym zabezpečením, spoločnosťami, obchodným registrom, platobnou neschopnosťou, nekalou súťažou, veci súvisiace s námornou a riečnou dopravou.
Špecializované tribunály sa môžu zriaďovať podľa potreby s cieľom rozhodnúť v uvedených veciach.

2 V prípade, ak sú príslušnými súdmi všeobecné súdy (t. j. súdy, ktoré majú právomoc v takýchto prípadoch), ako môžem zistiť, na ktorý by som sa mal obrátiť?

V Občianskom súdnom poriadku sa stanovujú bežné postupy pre občianskoprávne veci. Jeho ustanovenia sa vzťahujú aj na iné spory, pokiaľ sa v zákonoch, ktoré sa ich týkajú, nestanovuje inak.
V článkoch 94 až 97 Občianskeho súdneho poriadku sa upravuje vecná príslušnosť civilných súdov.
Okresné súdy ako *súdy prvého stupňa* prejednávajú tieto veci týkajúce sa návrhov, ktoré sa môžu (nemôžu) vyčísliť peňažnou hodnotou:
návrhy, ktoré sú podľa Občianskeho zákonníka príslušné prejednávať opatrovnícke a rodinné súdy,
návrhy súvisiace s evidenciou v záznamoch o osobnom stave,
návrhy súvisiace so správou viacposchodových budov, bytov, priestorov vo výlučnom vlastníctve rôznych osôb a právne vzťahy vytvorené združeniami vlastníkov domov s inými fyzickými alebo právnickými osobami,
návrhy na vypratanie,
návrhy súvisiace so spoločnými múrmi a priekopami, vzdialenosťou medzi budovami a pozemkami, právom prechodu, vecnými bremenami a ďalšími obmedzeniami, ktoré majú vplyv na vlastnícke práva,
návrhy súvisiace so zmenami medzí a označovania medzí,
návrhy na ochranu majetku,
návrhy súvisiace s povinnosťou konať alebo sa zdržať konania, ktoré nie je možné vyčísliť peňažnou hodnotou,
návrhy súvisiace so súdnym vyrovnaním bez ohľadu na výšku daného sporu,
návrhy na súd na vyhlásenie za mŕtveho,
návrhy súvisiace s dedičstvom bez ohľadu na výšku daného sporu,
návrhy súvisiace s vydržaním bez ohľadu na výšku daného sporu,
návrhy súvisiace s pozemkami s výnimkou tých, pri ktorých sú podľa osobitného zákona príslušné konať iné súdy,
iné návrhy, ktoré možno oceniť peňažnou hodnotou až do sumy 200 000 RON vrátane, a to bez ohľadu na spôsobilosť účastníkov konania.
Okresné súdy prejednávajú odvolania proti rozhodnutiam orgánov verejnej moci vykonávajúcich súdne činnosti a iných orgánov s týmito činnosťami.
Okresné súdy prejednávajú aj všetky ostatné návrhy, pri ktorých sú podľa zákona príslušné konať.
Tribunály prejednávajú:
ako súdy prvého stupňa: všetky návrhy, pri ktorých podľa zákona nie sú príslušné konať iné súdy,
ako odvolacie súdy: odvolania proti rozsudkom, ktoré vyniesli súdy prvého stupňa,
ako súdy, ktoré vykonávajú preskúmanie: veci konkrétne stanovené zákonom,
všetky ostatné návrhy, v ktorých sú podľa zákona príslušné konať.
Odvolacie súdy prejednávajú:
ako súdy prvého stupňa: návrhy súvisiace so správnymi a daňovými spormi,
ako odvolacie súdy: odvolania proti rozsudkom, ktoré vyniesli tribunály v prvom stupni,
ako súdy, ktoré vykonávajú preskúmanie: veci konkrétne stanovené zákonom,
všetky ostatné návrhy, v ktorých sú podľa zákona príslušné konať.
Najvyšší kasačný súd prejednáva:
odvolania proti rozsudkom odvolacích súdov a iným rozsudkom v prípadoch stanovených zákonom,
preskúmania v záujme zákona,
návrhy týkajúce sa predchádzajúceho súdneho rozhodnutia vo veci objasnenia určitých právnych otázok,
všetky ostatné návrhy, v ktorých sú podľa zákona príslušné konať.

2.1 Existuje rozdiel medzi všeobecnými občianskoprávnymi súdmi vyššieho a nižšieho stupňa (napríklad okresné súdy ako súdy nižšieho stupňa a krajské súdy ako súdy vyššieho stupňa), a ak áno, ktorý z nich je príslušný v mojom prípade?

V rumunskom občianskom súdnom systéme sa rozlišuje medzi súdmi nižšieho a vyššieho stupňa s vecnou príslušnosťou, ktorá sa pri súdoch rôzneho stupňa určuje podľa funkčných (druh povinnosti) a procesných kritérií (hodnota, skutková podstata alebo povaha sporu).
V Občianskom súdnom poriadku sa zaviedli zmeny z hľadiska príslušnosti súdov a tribunály sa stali súdmi, ktoré sú príslušné konať vo veci samej v prvom stupni. Okresné súdy sú príslušné prejednávať aj veci s nízkou hodnotou sporu a/alebo menej zložité veci, ktoré sú v praxi veľmi časté.

Odvolacie súdy sú príslušné prejednávať najmä odvolania, kým Najvyšší kasačný súd je všeobecným súdom vykonávajúcim preskúmanie, ktorý zabezpečuje jednotný výklad a uplatňovanie práva na vnútroštátnej úrovni.

2.2 Miestna príslušnosť (je pre môj prípad príslušný súd v meste A alebo v meste B?)

2.2.1 Základné pravidlo miestnej príslušnosti súdov

V rumunskom občianskom súdnom systéme sú pravidlá týkajúce sa miestnej príslušnosti stanovené v článku 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Všeobecným pravidlom je, že návrh sa podáva na súd, v ktorého obvode má odporca miesto pobytu alebo sídlo.

2.2.2 Výnimky zo základného pravidla

Existujú osobitné pravidlá miestnej príslušnosti, napríklad:

ak nie je známe miesto pobytu alebo sídlo odporcu, návrh sa podá na súd, v ktorého obvode má odporca prechodný pobyt alebo zastúpenie, a v prípade, ak nie je známe ani miesto prechodného pobytu či zastúpenia, podá sa na súd, v ktorého obvode má miesto pobytu, sídlo, prechodný pobyt alebo zastúpenie navrhovateľ,

návrh proti právnickej osobe, ktorá sa riadi súkromným právom, sa môže podať aj na súd, v ktorého obvode má sídlo niektorá z jej pobočiek bez právnej subjektivity,

návrh proti združeniu, spoločnosti alebo inému subjektu bez právnej subjektivity sa môže podať na súd, ktorý má príslušnosť nad osobou, ktorá bola na základe dohody členov združenia, spoločnosti alebo iného subjektu poverená ich riadením alebo správou; ak takáto osoba neexistuje, návrh sa môže podať na súd, do ktorého príslušnosti patria akíkoľvek členovia dotknutého subjektu,

návrhy proti štátu, ústredným alebo miestnym orgánom a inštitúciám a iným právnickým osobám, ktoré sa riadia verejným právom, sa môžu podať na súd, v ktorého obvode má navrhovateľ trvalý pobyt alebo sídlo, alebo na súd, v ktorého obvode má sídlo odporca.

2.2.2.1 V ktorých prípadoch si môžem vybrať medzi súdom v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla) a iným súdom?

V rumunskom Občianskom súdnom poriadku sa stanovujú viaceré pravidlá týkajúce sa alternatívnej príslušnosti (články 113 až 115). Miestnu príslušnosť tak majú aj tieto súdy:

súd v mieste pobytu navrhovateľa (návrhy na určenie rodičovstva),

súd v mieste pobytu navrhovateľa – oprávnenej osoby (vyživovacia povinnosť),

súd v mieste, kde sa má plniť zmluvný záväzok,

súd v mieste, kde sa nachádza nehnuteľnosť (prenájmy, zápis do katastra nehnuteľností, odôvodnenie zápisu alebo jeho oprava),

súd, v ktorého obvode sa uskutočňuje odchod alebo príchod (prepravné zmluvy),

súd, v ktorého obvode sa uskutočňuje platba (zmenky, šeky, vlastná zmenka alebo iné cenné papiere),

súd, v ktorého obvode má spotrebiteľ miesto pobytu (náhrada škody spotrebiteľovi v súvislosti so zmluvami uzatvorenými s osobami vykonávajúcimi živnosť),

súd, v ktorého obvode došlo k protiprávnemu konaniu alebo vzniku škody, v prípade návrhov týkajúcich sa povinností vyplývajúcich z takéhoto konania.

Ak odporca pravidelne vykonáva profesijné činnosti, poľnohospodárske, obchodné, priemyselné alebo podobné činnosti mimo svojho bydliska, návrh sa môže podať aj na súd, v ktorého obvode sa vykonávajú tieto činnosti s ohľadom na vyplývajúce peňažné záväzky, alebo v ktorého obvode sa tieto činnosti majú vykonávať.

V súvislosti s poistnými udalosťami sa návrh na náhradu škody môže podať aj na súd, v ktorého obvode má miesto pobytu alebo sídlo poistená osoba, v ktorého obvode sa nachádza majetok poistenej osoby alebo v ktorého obvode sa naplnilo poistné riziko.

Výber príslušnosti na základe dohody sa považuje za neplatný, ak k nemu došlo pred vznikom práva na náhradu, hoci v súvislosti so záležitosťami, ktoré sa týkajú povinného občianskeho poistenia zodpovednosti za škodu, poškodená tretia strana môže začať priame konanie aj na súde, v ktorého obvode má táto strana trvalý pobyt alebo sídlo.

V prípade návrhov týkajúcich sa ochrany fyzických osôb, v ktorých je podľa Občianskeho zákonníka príslušným opatrovnícky a rodinný súd, rozhoduje o miestnej príslušnosti súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto trvalého alebo prechodného pobytu osoby požívajúcej ochranu. V prípade návrhov na súhlas opatrovníckeho a rodinného súdu s uzatvorením právneho aktu (v súvislosti s nehnuteľnosťou) je príslušným aj súd, v ktorého obvode sa nachádza nehnuteľnosť. V tomto prípade opatrovnícky a rodinný súd, ktorý vyniesol rozsudok, poskytne jeho kópiu opatrovníckemu a rodinnému súdu, v ktorého obvode má trvalý alebo prechodný pobyt osoba požívajúca ochranu.

V prípade návrhu na rozvod manželstva je príslušným okresný súd, v ktorého obvode sa nachádza posledné spoločné bydlisko manželov. Ak manželia nemajú takéto spoločné bydlisko alebo ak sa ani jeden z nich už nezdržiava v mieste, v ktorom má miestnu príslušnosť okresný súd a v ktorom sa nachádza spoločné bydlisko, príslušným okresným súdom je ten súd, v ktorého obvode má odporca miesto pobytu. Ak odporca nežije v Rumunsku a rumunské súdy majú medzinárodnú príslušnosť, príslušným je súd, v ktorého obvode má navrhovateľ miesto pobytu. Ak v Rumunsku nežije ani navrhovateľ, ani odporca, účastníci konania sa môžu dohodnúť, že návrh na rozvod manželstva podajú na ľubovoľný okresný súd v Rumunsku. Ak takáto dohoda neexistuje, návrh na rozvod manželstva sa podá na Bukurešťskom okresnom súde 5. obvodu (článok 915 Občianskeho súdneho poriadku).

Návrhy na riešenie individuálnych pracovných sporov sa podajú na tribunál, v ktorého obvode sa nachádza miesto pobytu alebo pracoviska navrhovateľa (článok 269 zákona č. 53/2003 – Zákonník práce).

2.2.2.2 V ktorých prípadoch si musím vybrať iný súd ako je súd v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla)?

Pravidlá upravujúce výlučnú miestnu príslušnosť sa stanovujú v článkoch 117 až 121 Občianskeho súdneho poriadku. Preto:

návrhy týkajúce sa vecných práv k nehnuteľnosti sa môžu podávať iba na súd, v ktorého obvode sa nehnuteľný majetok nachádza. Ak sa nehnuteľnosť nachádza v jurisdikcii niekoľkých súdov, návrh sa musí podať na súd, v ktorého obvode má odporca miesto trvalého alebo prechodného pobytu, pokiaľ má pobyt v niektorej z týchto jurisdikcií, alebo ak nemá, návrh sa podá na ktorýkoľvek zo súdov, v ktorých obvode sa nehnuteľnosť nachádza. Tieto ustanovenia sa vzťahujú aj na činnosť súvisiacu s majetkom, návrhy na vyznačenie medzí, návrhy týkajúce sa obmedzení práva k nehnuteľnosti a návrhy o súdne rozdelenie nehnuteľného majetku v prípadoch, keď nedelený spoločný majetok nevyplýva z dedenia,

vo veciach dedičstva až do rozdelenia nedeleného spoločného majetku má súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto posledného bydliska zosnulého,

výlučnú právomoc pri návrhoch týkajúcich sa:

platnosti alebo výkonu závetov,

dedičstva, súvisiacich poplatkov a poplatkov spojených s možnými vzájomnými nárokmi dedičov,

návrhy odkazovníkov alebo veriteľov zosnulého proti jednému z dedičov alebo proti vykonávateľovi závetu,

pokiaľ ide o návrhy spojené so spoločnosťami, až do dokončenia konkurzného konania alebo konania na zrušenie registrácie má výlučnú právomoc súd, v ktorého obvode má spoločnosť ústredie,

pri návrhoch týkajúcich sa platobnej neschopnosti a vyrovnania s veriteľmi má výlučnú právomoc tribunál, v ktorého obvode sa nachádza miesto sídla dlžníka,

návrhy podané osobou vykonávajúcou živnostenskú činnosť proti spotrebiteľovi sa môžu podávať iba na súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto pobytu spotrebiteľa.

2.2.2.3 Môžu sa strany dohodnúť na príslušnosti súdu, ktorý by inak nebol príslušný?

Účastníci konania môžu pred súdom uzavrieť písomnú dohodu alebo v prípade prebiehajúcich sporov ústne vyhlásiť, že veci týkajúce sa majetkových a iných práv by sa nemali prejednávať pred miestne príslušnými súdmi, pokiaľ tieto súdy nemajú výlučnú právomoc. V sporoch týkajúcich sa ochrany práv spotrebiteľov a v ďalších prípadoch stanovených v právnych predpisoch sa účastníci konania môžu dohodnúť o voľbe príslušného súdu až po vzniku práva na náhradu škody, pričom každá dohoda uzatvorená v rozpore s týmto pravidlom sa bude považovať za neplatnú (článok 126 Občianskeho súdneho poriadku).

Vedľajšie, doplnkové a sprievodné návrhy patria do jurisdikcie súdu, ktorý je príslušný konať v hlavnom návrhu, i keď sa na ne vzťahuje vecná alebo miestna príslušnosť iného súdu, okrem návrhov týkajúcich sa platobnej neschopnosti alebo vyrovnania s veriteľmi. Tieto ustanovenia sa uplatňujú aj v prípade, ak bola príslušnosť pri hlavnom návrhu určená zákonom v prospech špecializovanej sekcie alebo senátu. Ak má súd výlučnú právomoc nad jedným z účastníkov konania, jeho výlučná právomoc sa vzťahuje na všetkých účastníkov konania (článok 123 Občianskeho súdneho poriadku).

Okrem toho podľa ustanovení článku 124 Občianskeho súdneho poriadku súd, ktorý je príslušný rozhodovať o hlavnom návrhu, rozhoduje aj o obhajobe a námietkach s výnimkou obhajoby a návrhov, ktoré sú predbežnými otázkami a na ktoré sa vzťahuje výlučná právomoc iného súdu, kým prekážky v konaní prejednáva súd, na ktorom sa vyskytli.

Námietku proti celkovému nedostatku príslušnosti súdu môžu vzniesť účastníci konania alebo sudca v každej fáze konania. Námietka proti nedostatku vecnej a miestnej príslušnosti v súvislosti s verejným poriadkom sa musí podať pri prvom pojednávaní súdu prvého stupňa, na ktoré boli účastníci konania riadne predvolaní, kým námietku proti nedostatku príslušnosti spojenej so súkromným poriadkom môže podať iba odporca prostredníctvom obhajoby alebo v prípade, ak obhajoba nie je povinná, najneskôr pri prvom pojednávaní pred súdom prvého stupňa, na ktoré boli účastníci konania riadne predvolaní. Ak nedostatok príslušnosti nesúvisí s verejným poriadkom, účastník konania, ktorý podal návrh na súd bez príslušnosti konať, nebude môcť požiadať o vyhlásenie nedostatku príslušnosti (článok 130 nového Občianskeho súdneho poriadku).

V občianskoprávnych sporoch s cezhraničným presahom vo veciach týkajúcich sa práv voľne dostupných účastníkom konania podľa rumunského práva, pokiaľ sa títo účastníci právoplatne dohodli, že rozhodovať o aktuálnych alebo možných sporoch súvisiacich s týmito právami sú príslušné rumunské súdy, rumunské súdy budú jediné súdy, ktoré sú príslušné rozhodovať v týchto veciach. Pokiaľ sa v právnych predpisoch nestanoví inak, príslušným rozhodovať o návrhu zostáva rumunský súd, pred ktorý bol predvolaný odporca, ak sa odporca dostaví pred súd a predloží obhajobu vo veci samej bez toho, aby takisto podal námietku proti nedostatku príslušnosti najneskôr do konca fázy prešetrovania veci na súde prvého stupňa. V obidvoch uvedených situáciách môže rumunský súd, ktorému bola daná vec predložená, návrh zamietnuť, ak je zo všetkých okolností prípadu zrejmé, že spor nemá významnú súvislosť s Rumunskom (článok 1067 nového Občianskeho súdneho poriadku).

3 V prípade, ak sú príslušnými súdmi špecializované súdy, ako môžem zistiť, na ktorý súd sa musím obrátiť?

Pozri odpovede na otázky 1, 2, 2.1., 2.2., 2.2.2.1., 2.2.2.2.

Posledná aktualizácia: 16/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.